

Jiří Vávra osmdesátipětiletý

foto Helena Kulíková

Poprvé jsem pana profesora poznal v roce 1982, kdy jsem vešel do jeho kanceláře jako naivní zájemce o téma pro diplomovou práci. Byla to ve zpětném pohledu velká klika. Společný výzkum mikrosporidií komárů a bucharek nás totiž bavil a od té doby jsme zůstali v různě intenzivním kontaktu. Laskavý čtenář jistě nahlédne, že 36 let dlouhý kontakt člověk běžně neudrží s většinou kantorů, jimž prošel pod rukami.

Je to proto, že pan profesor je všechno, jen ne běžný kantor. Vždy svým žákům hodně předával,

ale z mého pohledu to nejdůležitější a nejtrvalejší byl jeho - s věkem naprosto neslábnoucí - zápal pro vědu a poznání. Ve svých 85 letech si užívá vědecké objevy a nadšení i zklamání, které věda přináší, stejně intenzivně jako kdejaký doktorand; vlastně mám často spíš pocit, že ještě intenzivněji než většina později narozených. Je vždy připravený si s Vámi o vědě (ale klidně o historii, cestování, politice či umění) povídat v češtině, angličtině, francouzštině a patrně i dalších jazycích, může to být ráno či večer, když se cítí výborně či mizerně, na tomto aspektu jeho osobnosti totiž okolnosti nic nemění. A to je báječná vlastnost daná jen málokomu.

Navíc pan profesor o vědě jen s nadšením nemluví, ale stále ji provozuje. Doučil se tzv. „u benče“ molekulární metody, je v intenzivním kontaktu s několika laboratořemi elektronové mikroskopie (a velmi mne těší, že nejsilnější asociaci má s „elektroňáky“ z Parazitologického ústavu), píše autoritativní review či klasické odborné publikace. Komu by toto vše u oktogenariána nestačilo, doporučuji k přečtení právě vyšlé vzpomínky na 1. Protozoologický kongres

v Praze v roce 1961 (J. Eukaryot. Microbiol. 2018), který je plný pozoruhodných postřehů a je z něj intenzivně cítit neutuchající optimizmus pana profesora. Na závěr bych čtenářům popřál, aby si v 85 letech užívali života, při naprosté intelektuální svěžesti, alespoň z poloviny tak, jako pan profesor. Obávám se, že se to splní jen šťastnému zlomku z nás.

Julius Lukeš

foto archiv autora

foto Helena Kulíková